

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра садівництва ім. проф. В. Л. Симиренка

ЗАТВЕРДЖЕНО
Агробіологічний факультет
«18» червня 2026 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИРОБНИЦТВО ТА СЕРТИФІКАЦІЯ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Спеціальність 203 Агроніомія

Освітня програма Садівництво, плодовочівництво та виноградарство

Факультет Агробіологічний

Розробник: доценти кафедри садівництва ім. проф. В.Л Симиренка, к.с.-г.наук, доцент Шевчук Н.В., Мазур Б.М., доктор філософії Гаврилюк О.С.

Київ – 2026 рік

Опис навчальної дисципліни. Дисципліна є обов'язковим компонентом ОПП ОКЗЗ, входить до циклу спеціальної (фахової) підготовки. Вона охоплює вивчення інтенсивних технологій вирощування садивного матеріалу плодових і ягідних культур на безвірусній основі та ознайомлення з процесом сертифікації садивного матеріалу.

Вивчення елементів ефективних технологій виробництва високоякісного оздоровленого садивного матеріалу та вміння їх застосовувати на практиці. Ознайомлення з процесом сертифікації садивного матеріалу.

Мета. Ознайомлення магістрів із сучасними інтенсивними технологіями вирощування садивного матеріалу плодових і ягідних культур на прикладі досягнень успішних вітчизняних та закордонних розсадників. Вивчення елементів ефективних технологій виробництва високоякісного оздоровленого садивного матеріалу та вміння їх застосовувати на практиці. Ознайомлення з процесом сертифікації садивного матеріалу.

Основними завданнями курсу є:

- вивчення системи вирощування сертифікованого садивного матеріалу на безвірусній основі;
- ознайомлення із сучасними методами тестування рослин на наявність прихованої вірусної інфекції;
- вивчення вимог, передбачених українським законодавством, до якості садивного матеріалу;
- знання основних сучасних технологій вирощування підщеп, саджанців, розсади, які наразі застосовуються в успішних розсадницьких господарствах України та країн з розвиненим садівництвом;
- вивчення світового досвіду щодо умов зберігання та основ маркетингу садивного матеріалу.

Виробництво та сертифікація садивного матеріалу

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	<i>магістр</i>
Спеціальність	<i>203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»</i>
Освітня програма	<i>Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство</i>
Характеристика навчальної дисципліни	

Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	
Семестр	1	
Лекційні заняття	20 год.	
Практичні заняття	20 год.	
Самостійна робота	80 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета полягає в ознайомленні магістрів з напрямками розроблення та впровадження сучасних інтенсивних технологій в плодovому розсадництві, в наданні теоретичних і практичних знань з питань сертифікації і вивчення елементів та цілісних сучасних технологій виробництва саджанців, всебічної оцінки їх якості.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню дисципліни «Виробництво та сертифікація садивного матеріалу»: плодівництво, виноградарство, розсадництво, живлення рослин.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері садівництва, плодovовчівництва і виноградарства під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальна компетентність (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, та синтезу.
- ЗК 4. Здатність розробляти та управляти проектами.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК 3. Здатність приймати ефективні рішення за умов недостатньої або обмеженої інформації, чітко і недвозначно доводити знання, аргументацію та власні висновки до фахівців і нефахівців.
- СК 6. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем плодівництва, овочівництва, виноградарства, грибівництва.
- ПРН 6. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних та наукових питань, обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, впровадження проєктів, інновації та/або управління виробництвом у галузі аграрних наук і продовольства.
- ПРН 10. Здійснювати консультування та експертизу з питань інноваційних технологій у плодоовочівництві та виноградарстві.

2. Програма та структура навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Система виробництва сертифікованого садивного матеріалу на безвірусній основі												
Тема 1. Інтенсивні технології у розсадництві (вступна лекція)	19	2	2			15	2	2		1		
Тема 2. Система виробництва сертифікованого садивного матеріалу плодкових і ягідних культур	23	4	4			15						
Тема 3. Структура промислового плодового розсадника	18	4	4			10						
Разом за змістовим	60	10	10			40						

модулем 1													
Змістовий модуль 2. Прогресивні технології вирощування підщеп, саджанців і розсади													
Тема 1. Огляд інтенсивних технологій вирощування насінневих і клонових підщеп.	14	2	2			10							
Тема 2. Сучасні технології виробництва саджанців зерняткових, кісточкових та горіхоплідних культур.	23	4	4			15							
Тема 3. Аналіз сучасних технологій вирощування садивного матеріалу ягідних культур	23	4	4			15							
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10			40							
<i>Усього годин</i>	120	20	20			80							

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інтенсивні технології у розсадництві (вступна лекція)	2
2	Система виробництва сертифікованого садивного матеріалу плодових і ягідних культур	4
3	Структура промислового плодового розсадника	4
4	Огляд інтенсивних технологій вирощування насінневих і клонових підщеп	2
5	Сучасні технології виробництва саджанців зерняткових, кісточкових та горіхоплідних культур	4
6	Аналіз сучасних технологій вирощування садивного матеріалу ягідних культур	4
	Разом	20

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи тестування вихідного матеріалу на наявність прихованої вірусної інфекції	4
2	Методи оздоровлення вихідного (прибазового) матеріалу	2
3	Система сертифікації садивного матеріалу	2
4	Маточно-сортовий сад. Особливості його закладання і утримання	2
5	Закладання і формування сучасного відсадкового маточника горизонтальним способом	2
6	Формування саджанців типу «кніп-баум» та «бі-баум»	2
7	Формування саджанців кісточкових культур на насінневих та клонових підщепях	2
8	Вирощування розсади суниці для різних типів інтенсивних насаджень	2
9	Вирощування саджанців кущових ягідників різного цільового призначення	2
	Разом	20

5. Теми самостійних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукове обґрунтування та схема виробництва оздоровленого садивного матеріалу.	10
2	Сучасні методи тестування плодових і ягідних культур на наявність прихованої вірусної інфекції.	10
3	Сучасні методи оздоровлення вихідного матеріалу плодових і ягідних культур.	10
4	Нові клонові підщепи кісточкових культур і технології їх розмноження	10
5	Вирощування садивного матеріалу горіхових культур	10
6	Технологія вирощування розсади суниці «Фріго»	10
7	Технологія вирощування садивного матеріалу вишні і черешні для інтенсивних насаджень.	10
8	Технологія створення і експлуатації сучасного маточно-живцевого саду	10
	Разом	80

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- іспит;
- модульні тести;
- співбесіда;
- усне або письмове опитування;
- реферати;
- презентації.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (лабораторні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою, конспектування, тезування, анотування, складання реферату);
- відео методи (дистанційні, мультимедійні);
- самостійна робота (виконання завдань у вільний від занять час).

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводять у національну оцінку згідно з «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Біологічні основи та організація плодового розсадника		
Практична робота 1	ПРН 8. Здатність планувати і закладати наукові досліді	10
Практична робота 2		10
Практична робота 3		10
Практична робота 4		10
Самостійні роботи 1-4		30
Модульна контрольна робота 1		30
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. Технології вирощування підщеп і садивного матеріалу		
Практична робота 5	ПРН 8. Здатність виконувати математичну обробку даних в програмі Microsoft Excel	10
Практична робота 6		10
Практична робота 7		10
Практична робота 8		10

Практична робота 9		10
Самостійні роботи 5-8		20
Модульна контрольна робота 2		30
Разом за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M_1+M_2)/2*7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Разом за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад,
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові покликання на використану
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Тряпичина Н.В., Медведєва Т.В., Шевчук Н.В. Методи експрес-діагностики та основного тестування кісточкових культур на наявність прихованої вірусної інфекції. – К.: НУБіП, 2015.-44 с.
2. Кондратенко Т.Є., Кузьмінець О.М. Морфологічні ознаки саджанців і живців яблуні районуваних і перспективних сортів. Довідник для апробаторів.-К.:Поліграфкніка, 2008.-109 с.
3. Шевчук Н.В. Прогресивні технології в розсадництві. Навчальний посібник/ Н.В. Шевчук.- К.:ЦП «Компринт», 2019. -160 с.

4. Шевчук Н.В. Розсадництво. Навчальний посібник. Видання доповнене і перероблене / Н.В. Шевчук, Б.М. Мазур, Ю.Ю. Андрусик; за ред. Н.В. Шевчук.-К.:ЦП «Компринт», 2021. -205 с.

5. Fundamentals of temperate zone tree fruit production // Edited by J.Tromp, A.D. Webster and S.J. Wertheim.- Backhuys publishers.: Leiden, 2005.- 400 p.

Інформаційні ресурси

1. Державний реєстр сортів рослин придатних для поширення в Україні у 2025 році. / <https://minagro.gov.ua/file-storage/reyestr-sortiv-roslin>
2. <http://sops.gov.ua/index.php?page=reestr#>
3. <https://zakon.help/zakonodavstvo-ukraini/411-15>
4. <https://dp.dpss.gov.ua/news/formuvannia-derzhavnoho-reiestru-subiektiv-nasinnnytstva-ta-rozsadnytstva-na-2023-rik>
5. Міжвідомчий науковий збірник “Садівництво”;
6. Наукові збірники НУБіП України;
7. Новини садівництва /Науково-виробничий журнал. Періодичне видання.
8. Фахові журнали з садівництва.